

Representant d'un dels oficis més antics de Catalunya, Antoni M. Anglès forma part de la quarta generació d'una família de cerers que ha sabut superar les diverses crisis del sector i estar al capdavant de la producció catalana d'espelmes: **"El nostre gremi ha passat per un seguit de davallades molt fortes i s'ha anat transformant. En aquest moment per ser membre del Col·legi no cal ser fabricant; els qui en algun moment ho han estat o s'han transformat en comerciants de cereria pertanyen al nostre col·lectiu."** La primera gran crisi va arribar quan es va descobrir que el gas servia com a element d'il·luminació pública i domèstica. **"Després va venir l'electricitat, i industrials importants van començar a tancar. A tot això s'hi van sumar les noves disposicions del Concili Vaticà II sobre el contingut de cera verge d'abella que hi havia d'haver en un ciri de processó o de l'altar, per exemple."** Els canvis en la normativa eclesiàstica van fer que Cerabella reduís en un 50% la producció i que hagués de buscar noves vies per subsistir. Però encara ara **"un 20% de les nostres espelmes s'utilitza en actes litúrgics."**

Antoni M. Anglès és també un dels impulsors de la restitució de l'Honorable Col·legi de Cerers de Catalunya, i ens explica les raons per les quals va decidir restaurar la institució: **"La veritat és que sóc un romàntic i quan vaig descobrir la història que tenia vaig pensar que no es podia deixar perdre una institució com aquella, arrelada a l'època medieval, i que havíem de tornar a posar-la en marxa. Era una agrupació bàsicament assistencial, un lloc on es podia solucionar un conflicte de competències a través d'una mena d'arbitratge, i 500 anys després de la seva creació ha vist compensats els seus esforços amb la concessió de la creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya."** Aquesta tasca, a més, ha estat complementada amb la publicació d'un llibre escrit per ell mateix, *Els cerers a Catalunya*: **"Recull la nostra història des del 1400 al 1900 i s'hi apleguen les actes i resolucions que es prenen a les diverses reunions del Col·legi."** Aquesta entitat refundada no és una institució anacrònica, sinó que treballa per al present i per al futur: **"Des de l'any 1962 pertanyem a l'Associació Europea de Fabricants d'Espelmes i penso que a Catalunya hem demostrat que estem al seu nivell."**

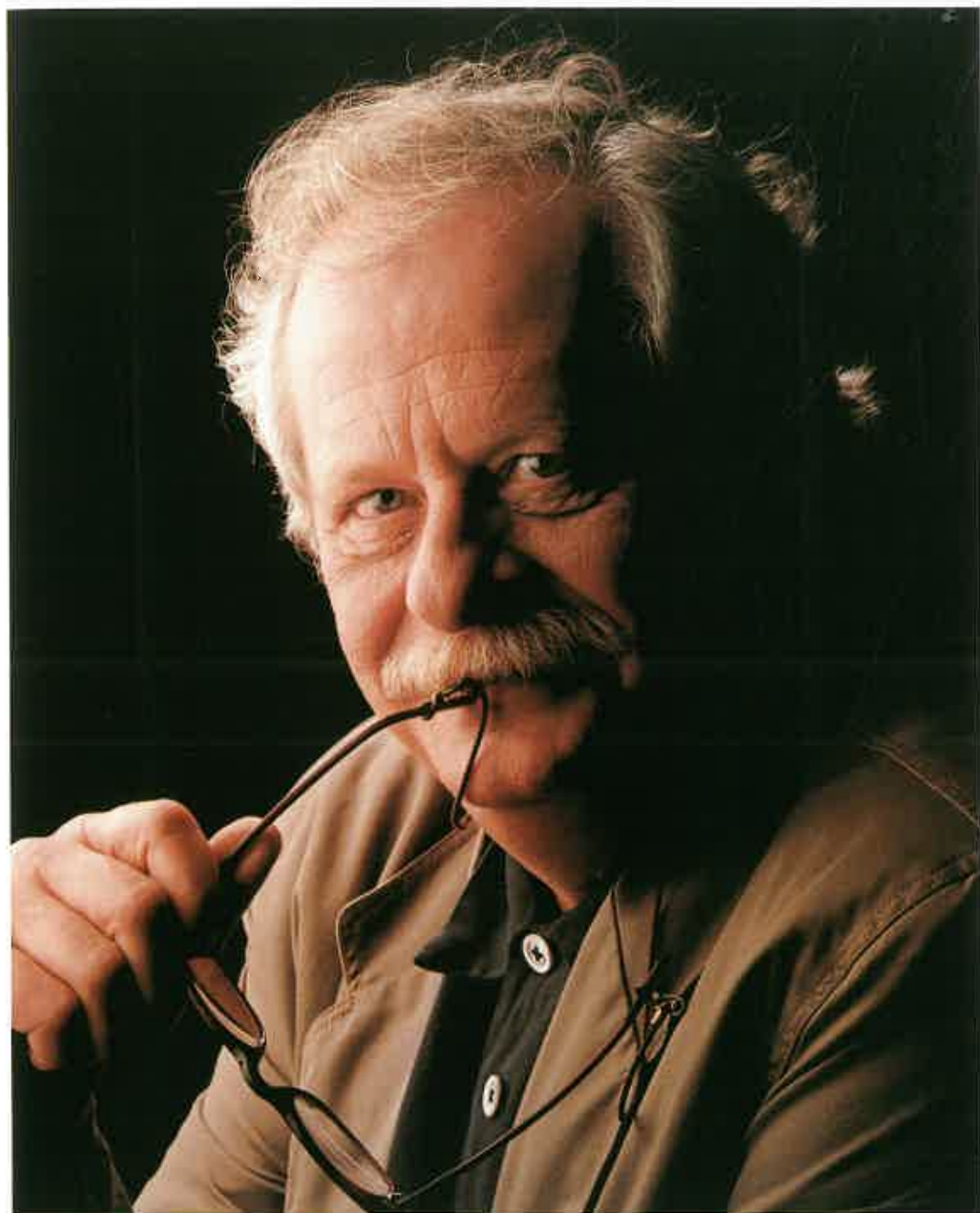
Cerabella és una contracció de Cereria Abella, cognom que ara ja s'ha perdut a la família però que encara portava el pare d'aquest empresari, Antoni Anglès Abella: **"La fundadora de la meua empresa va ser una senyora del Pallars, Francesca Abella, del segle passat, una tia-besàvia meua"**, afirma amb orgull l'empresari. I continua: **"El seu pare es va morir en un accident i ella va baixar a Barcelona a redimir un deute amb una empresa d'espelmes. Com que sabia que el futur a la seva comarca seria molt complicat, es va quedar a la ciutat, va començar a treballar en una fàbrica del carrer Hospital i, pocs anys després, ja va posar la seva pròpia indústria cerera a la plaça del Padró."** Aquests són, doncs, els orígens d'una empresa lligada al món de l'espelma i a la història de tot el segle XX, però que encara el XXI amb molt bones perspectives: **"En aquests moments podríem parlar de tres usos diferents de l'espelma: la decoració, el regal i el consum."** Comencem preguntant per aquest darrer, i l'Antoni M. explica: **"Sembla que el seu ús va en augment. La gent crema cada vegada més espelmes a casa, s'han adonat que és un element que crea ambient, és màgic i símbol d'acolliment. De totes formes, encara som molt lluny del consum de**

països nord-europeus. Si aquí produïm aproximadament 6000 tones d'espelmes, a Alemanya en produeixen unes 90.000. De fet, tot plegat té molt a veure amb les condicions climatològiques i culturals." No obstant això, els hàbits canvien: **"Fa pocs dies vaig parlar amb el president de l'Associació Nord-americana de Fabricants d'Espelmes i em va dir que el gran secret de l'èxit eren les pel·lícules, ja que havien comprovat que la presència d'espelmes a les produccions de Hollywood provocava creixements espectaculars en les vendes."** Això sembla que ha començat a arribar al nostre país i a l'Antoni M. li han encomanat encàrrecs de diversos tipus: **"He començat a fabricar la il·luminació de cerimònies varies, com casaments, inauguracions o manifestacions d'art contemporani."**

Pel que fa al món del regal, aquest cerer reivindica el caràcter efímer d'una espelma comparable al d'un ram de flors: **"De la mateixa manera que la gent regala flors i sap que es marciran al cap de pocs dies, també pot regalar espelmes i no tenir por que siguin cremades i perdin la forma original. Encara hi ha a qui li sap greu encendre una espelma i, en canvi, és l'espelma encesa la que té una càrrega màgica importantíssima."** I segueix: **"El nostre és un producte que ha estat un element de primera necessitat, capaç d'il·luminar làmpades versallesques que presidien balls de palau, però també estances petites i amb poques condicions de salubritat. De fet, sembla ser que a Catalunya existien dos gremis diferents, el dels cerers i el dels candelers de sèu. Els primers utilitzaven la cera d'abella i venien els seus productes a grans senyors; els altres treballaven amb greixos animals i proveïen la menestralia."** I és que de matèries primeres n'hi ha diverses: **"Encara que la gent pugui pensar que és un contrasentit, amb cera verge és com més costa fer una espelma, té una viscositat molt alta i és difícil de treballar. Ara s'utilitza sobretot la parafina, que és un producte del petroli i que comprem a les refineries. Això ha permès tecnificar molt més l'ofici que en èpoques passades i ha facilitat el seu gran desenvolupament."** I continua amb una dada sorprenent: **"Rebem les ceres d'origen en cubells de 30.000 litres i calenta, ja no les fem nosaltres."**

La davallada del consum tradicional va crear la necessitat de buscar noves solucions, de començar a innovar, i l'Antoni M. s'hi va posar de ple: **"El meu pare ja havia fet espelmes esmaltades amb colors diferents que venia per a decoració, però als anys setanta jo vaig començar a fer modelatges i a presentar-me a les diverses fires europees del sector."** En 1979 la fàbrica va patir un greu incendi i les coses es van aturar momentàniament, però Cerabella aviat va reprendre la producció i en aquests moments treu dos catàlegs l'any amb tots els articles que ofereix: **"El nostre producte s'ha convertit en estacionari, funcionem ja com el món de la confecció, i és que hem aconseguit tenir oferta per tot l'any."** Ara ja ha passat el temps en què l'àvia deia a l'Antoni M. que quan arribava la temporada de les albergínies valia més deixar de fer espelmes: **"Aleshores només es treballava des de Tots Sants a Setmana Santa i, en canvi, ara a l'estiu venem espelmes per il·luminar revetlles i festes a l'aire lliure."**

Créixer sobretot en exportació i donar pas a una cinquena generació, que ja s'ha incorporat a l'empresa, és el que l'Antoni M. preveu de cara al futur més immediat, i agraeix l'ajuda que ha rebut de la seva esposa, Soledat, **"la meua companya d'aventures en la vida personal i professional!"**

**“L’espelma encesa
té una càrrega màgica
importantíssima”**

Antoni Maria Anglès - Sentmenat (Vallès Occidental)